

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1938.

Första kammaren.

Nr 5.

Onsdagen den 19 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollet för den 12 innevarande månad.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 40, med förslag till gruvlag m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 39, angående kronans deltagande i en första reglering av Storsjön.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 41, angående försäljning av en telegrafverket tillhörig fastighet i Hagalunds municipalsamhälle.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 12, av herr *Ström, Fredrik*, och herr *Wagnsson*, angående förvärv åt staten av konstnären *Ossian Elgströms* målningar med motiv ur Eddan och den fornnordiska gudaläran;
nr 13, av herr *Wistrand* m. fl., om upprättande av en professur i ekonomisk historia vid universitetet i Lund; samt
nr 14, av herrar *Sten* och *Nordborg*, om anslag till nykterhetsfrämjande verksamhet bland sjömännen.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Gabrielsson* m. fl. väckta motionen, nr 15, om pension åt konstnären *Helmer Osslund*.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Berg, Robert*, m. fl., väckta motionen, nr 16, om ändring i bestämmelserna rörande återkallelse av körkort.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Gabrielsson* m. fl. väckta motionen, nr 17, om statsbidrag till avlönande av ytterligare fyra vandringsrättare i Västerbottens län m. m.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herr *Hansén* m. fl. väckta motionen, nr 18, om ordnande av skolkökslärarinnornas vid fortsättningskolorna anställnings-, bostads-, löne- och pensionsförhållanden.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Frändéns* motion, nr 19, angående rättvisare avvägning av skattebördan för landets väghållning.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Nilsson, Bernhard*, m. fl., väckta motionen, nr 20, om statsbidrag till avlönande av ytterligare en vandringsrättare i Jönköpings län.

Föredrogs och godkändes kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 40.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 21, av herr *Lindström* m. fl., om utökning av musikkårerna vid Kungl. Livregementet till häst, Kungl. Göta artilleriregemente och Kungl. Karlsborgs luftvärnsregemente;

nr 22 av herr *Andersson, Nils*, m. fl., om beredande av ökade medel till statsbidrag till badanläggningar å landsbygden;

nr 23, av herr *Bäckström* m. fl., om extra statsbidrag till täckande av Västerbottens läns landstings kostnader för epidemivården under år 1937;

nr 24, av herr *Andersson, Elon*, m. fl., om ökat anslag till ödebygdsvägar inom vissa delar av Gävleborgs län;

nr 25, av herrar *Wahlmark* och *Åkerberg*, om ökat anslag till seminariet för nordisk ortnamnsforskning;

nr 26 av herr *Ström, Fredrik*, om ökat anslag till resestipendier för yrkesutbildning;

nr 27, av herr *Lindström*, om uppförande å ordinarie stat av redaktörsbefattningen vid tidskriften »Underrättelser för sjöfarande»;

nr 28, av herr *Myrdal*, angående skattefrihet för alla slags stipendier och utbildningsunderstöd;

nr 29, av herr *Andersson, Verner*, om utredning och förslag angående borttagande av räntegottgörelse vid restitution av utskylder m. m.;

nr 30, av herr *Heüman*, om anslag åt maskinisten N. V. Andersson och eldaren I. W. Rahm såsom bidrag till gäldande av vissa retroaktiva pensionsavgifter;

nr 31, av herr *Ericsson, Herman*, om årlig pension åt förre stationsinspektoren A. V. Tullströms änka;

nr 32, av herr *Holmström*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten H. Andersson Löf;

nr 33, av herr *Andersson, Verner*, om ändrad ordning för avgörande av frågor rörande intagande av nya vägar för allmänt underhåll;

nr 34, av herr *Roos*, om utredning och förslag angående ändring av 17 kap. 4 § handelsbalken m. m.;

nr 35, av herr *Myrdal* och herr *Larsson, Sam*, angående viss ändring av lagen om folkpensionering;

nr 36, av herrar *Sundberg* och *Heiding*, om ökade anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt m. m.;

nr 37, av herr *Nilsson*, *Bernhard*, om ökat anslag till rikets hushållnings-sällskap;

nr 38, av herr *Sten*, om utredning angående yrkesundervisning och fortbildning för skogsbygdernas ungdom;

nr 39, av herr *Myrdal* och herr *Larsson*, *Sam*, om utredning av frågan om läkarutbildningens reformering;

nr 40, av herr *Lindström*, om utredning i syfte att göra statens offentliga utredningslitteratur lättare tillgänglig; samt

nr 41, av herr *Myrdal*, om utredning angående åtgärder för att bättre trygga vårdbehovet vid kikhosta.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag ber att få hemställa, att denna kammare måtte besluta att tillsätta två tillfälliga utskott, vardera bestående av åtta ledamöter och sex suppleanter.

Denna hemställan bifölls.

Herr talmannen föreslog, det kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 26 innevarande månad, företaga val av ledamöter och suppleanter i de nu beslutade utskotten.

Detta förslag antogs.

Anmäldes och bordlades bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.11 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Torsdagen den 20 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 43, angående befrielse för postexpeditören Hervor Kristina Radmann, född Dahlman, från skyldighet att till postverket gälda visst penningbelopp;
nr 44, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker; samt
nr 48, angående ny kraftstation i Trollhättan.

Justerades protokollen för den 14 och den 15 innevarande månad.

Herr statsrådet *Pehrsson-Bramstorp* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 46, med förslag till lag om rätt till jakt m. m.; och
nr 47, angående älgavgifter m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 40, med förslag till gruvlag m. m.

Herr **Velander** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! På grund av den synnerliga vikten av det med Kungl. Maj:ts proposition nr 40 avsedda ämnet anhåller jag, att tiden för avgivande av motioner i anledning därav måtte utsträckas till det kammarens sammanträde, som infaller näst efter tjugonde dagen från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 21, av herr *Lindström* m. fl., om utökning av musikkårerna vid Kungl. Livregementet till häst, Kungl. Göta artilleriregemente och Kungl. Karlsborgs luftvärnsregemente;
nr 22, av herr *Andersson, Nils*, m. fl., om beredande av ökade medel till statsbidrag till badanläggningar å landsbygden;
nr 23, av herr *Bäckström* m. fl., om extra statsbidrag till täckande av Västerbottens läns landstings kostnader för epidemivården under år 1937;
nr 24, av herr *Andersson, Elon*, m. fl., om ökat anslag till ödebygdevägar inom vissa delar av Gävleborgs län;

nr 25, av herrar *Wahlmark* och *Akerberg*, om ökat anslag till seminariet för nordisk ortnamnsforskning;

nr 26, av herr *Ström*, *Fredrik*, om ökat anslag till resestipendier för yrkesutbildning; samt

nr 27, av herr *Lindström*, om uppförande å ordinarie stat av redaktörsbefattningen vid tidskriften »Underrättelser för sjöfarande».

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 28, av herr *Myrdal*, angående skattefrihet för alla slags stipendier och utbildningsunderstöd; och

nr 29, av herr *Andersson*, *Verner*, om utredning och förslag angående borttagande av räntegottgörelse vid restitution av utskylder m. m.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 30, av herr *Heüman*, om anslag åt maskinisten N. V. Andersson och eldaren I. W. Rahm såsom bidrag till gäldande av vissa retroaktiva pensionsavgifter;

nr 31, av herr *Ericsson*, *Herman*, om årlig pension åt förre stationsinspektoren A. V. Tullströms änka; samt

nr 32, av herr *Holmström*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten H. Andersson Löf.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Andersson*, *Verner*, väckta motionen, nr 33, om ändrad ordning för avgörande av frågor rörande intagande av nya vägar för allmänt underhåll.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 34, av herr *Roos*, om utredning och förslag angående ändring av 17 kap. 4 § handelsbalken m. m.; samt

nr 35, av herr *Myrdal* och herr *Larsson*, *Sam*, angående viss ändring av lagen om folkpensionering.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 36, av herrar *Sundberg* och *Heiding*, om ökade anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt m. m.; samt

nr 37, av herr *Nilsson*, *Bernhard*, om ökat anslag till rikets hushållnings-sällskap.

Föredrogos och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:

nr 38, av herr *Sten*, om utredning angående yrkesundervisning och fortbildning för skogsbygdernas ungdom;

nr 39, av herr *Myrdal* och herr *Larsson*, *Sam*, om utredning av frågan om läkarutbildningens reformering;

nr 40, av herr *Lindström*, om utredning i syfte att göra statens offentliga utredningslitteratur lättare tillgänglig; samt

nr 41, av herr *Myrdal*, om utredning angående åtgärder för att bättre trygga vårdbehovet vid kikhosta.

Föredrogos och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 43, 44 och 46—48 blevo desamma på begäran bordlagda.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 42, av herr *Mannerskantz* och herr *Magnusson, Karl*, om förlängning av tiden för väckande av förslag, som skola komma under landstings prövning;

nr 43, av herr *Sten*, angående den offentliga rättshjälpsverksamheten;

nr 44, av herr *Reuterskiöld*, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kommittékostnader och extra utgifter;

nr 45, av herr *Bergqvist*, om rätt till flyttningsersättning för fanjunkaren K. Swedberg;

nr 46, av herr *Hansén* m. fl., om inrättande av ytterligare tio provinsialläkartjänster;

nr 47, av herr *Johanson, Karl August*, om ändrad ortsgruppering av vissa kommuner i Lappmarken;

nr 48, av herr *Olsson, Olof*, om utredning rörande utbildningen av ämneslärare för de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter;

nr 49, av herr *Andersson, Anders*, om förstatligande av kommunala mellanskolan i Älmhult;

nr 50, av herr *Bergqvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om särskilda lönetillägg åt lärare vid folkskolor inom vissa av rikets nordligaste gränsorter;

nr 51, av herr *Egnell* och herr *Gustavson, John*, om ändring i visst avseende av grunderna för statsbidrag till undervisningslokaler;

nr 52, av herr *Sten*, om ökat anslag till understöd åt inhemska skönlitterära författare;

nr 53, av herr *Pettersson, Anton*, m. fl., angående skattefrihet för bensin, som förbrukas uteslutande i jordbruksdrift;

nr 54, av herr *Ekströmer* och herr *Svensson, Martin*, om ökad årlig pension åt konsulenten E. A. Faith-Ells änka;

nr 55, av herr *von Heland*, om åtgärder för underlättande av utländsk kvinnlig arbetskrafts anställande i lanthushåll;

nr 56, av herr *von Heland*, om utredning rörande viss omläggning av gällande inkallelseförfarande vid mobilisering;

nr 57, av herr *Bodin, Karl*, och herr *Björkman, Gustaf*, angående viss ändring i gällande veterinärdistrikt;

nr 58, av herr *Bengtsson*, om ändrade bestämmelser angående ersättning av statsmedel vid nedslaktning av tuberkelsmittade nötkreatur;

nr 59, av herr *Andersson, Emil*, om ökat anslag till lån till främjande av be-redning och avsättning av fisk m. m.;

nr 60, av herr *Bodin, Karl*, om ändrade bestämmelser beträffande ledamotsavgiften till hushållningssällskapen; samt

nr 61, av herr *Ström, Fredrik*, m. fl., om ökat stöd åt folkminnesforskningen i landet.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.18 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.
